

Stortingets arbeids- og sosialkomite

Statsbudsjettet for 2023

I Komiteens arbeid ønsker vi at det legges vekt på følgende momenter:

1. Pensjon pkt. 6.7.1 (kapittel 2670 mv.)

Ansattes pensjonsopptjening er avhengig av pensjonsavtalen på den enkelte bedrift. Pensjonsordningene er tilpasset den enkelte bedrifts økonomi og det praktiseres derfor ulike vilkår for ansattes pensjonsordninger.

Reglene om pensjon fra første krone trådte i kraft 1. januar 2022, og bedriftene ble gitt tid til 30. juni 2022 med å tilpasse sine pensjonsordninger til de nye reglene. Det nye regelverket øker industriens kostnader, særlig for små og mellomstore bedrifter. Det er derfor viktig at det ikke legges ytterligere kostnader på bedriftene.

Norsk Industri er i krevende forhandlinger med fagbevegelsen om nytt regelverk for AFP. Konklusjonen er ikke tatt, men vi har behov for en mer bærekraftig AFP-ordning. Vi vil advare sterkt mot at ytterligere pensjonskostnader pålegges.

Forslag om egen pensjonskonto ble lansert av Fellesforbundet og Norsk Industri ifm. frontfagsoppgjøret i 2016. I etterkant har regjeringen vedtatt at pensjonsmidlene kan samles i arbeidsgivers pensjonsordning med mindre arbeidstakerne reserverer seg. Dette er en viktig endring som har falt på plass gjennom et godt partssamarbeid. I tillegg foreslo partene at arbeidstaker på individuell basis kan velge å spare resterende differanse mellom tillatte makssatser og arbeidsgivers innskuddsnivå. Det siste er ikke fulgt og gjenstår å bli implementert.

Stortinget har etablert en egen ordning med Individuell pensjonssparing (IPS). En mulighet til å styrke den samlede sparing til pensjon og øke pensjonsfondene til hver enkelt arbeidstager, vil være å øke rammene for innskudd på denne ordning.

2. IA-avtalen og bransjeprogrammene post 22 og 71 (kapittel 601)

Norsk Industri mener IA-avtalen har bidratt til å redusere sykefraværet, og at IA-avtalen vil være et viktig virkemiddel også videre fremover. Det gjennomsnittlige sykefraværet i Norsk Industris rapporterende medlemsbedrifter var 4,9 % i andre kvartal 2022.

I samarbeid mellom myndighetene og partene i arbeidslivet er det etablert et bransjeprogram for leverandørindustrien og olje og gass, medlemsbedrifter i Norsk Industri deltar aktivt i dette programmet. Det er viktig at dette videreføres.

3. Permittering pkt. 6.1.3 og kap. 2541 Dagpenger

Den maksimale perioden som arbeidsgiver kan være fritatt for lønnsplikt under permittering er (som hovedregel) 26 uker innenfor en periode på 18 måneder, og arbeidsgiverperioden ved permittering er på 15 dager. For permitteringer iverksatt før 1. juli 2021 kan det gjelde andre regler.

Permitteringsperioden må tilpasses fortløpende konjunktursituasjonen slik som myndighetene har gjort tidligere. En god permitteringsordning tilpasset ulike konjunktursituasjoner er viktig for at bedriftene skal kunne holde på viktig kompetanse. Det gir arbeidstakerne trygghet i ansettelsesforholdet og fremmer bruk av faste ansettelser. Alternativet er stadig ned- og oppbemanninger, noe som er både kostnadsdrivende og bidrar til utrygge arbeidsplasser.

Dersom det blir flertall for de foreslåtte innstrammingene i innleieregelverket er det helt avgjørende at permitteringsregelverket mykes opp. Permitteringsregelverket må bli mer fleksibelt og arbeidsgiverperioden må bli kortere.

Dersom målsetting med innstrammingen av innleiebestemmelsene skal bidra til økt andel av fast ansatte hos leverandørindustrien, vil dette resultere i hyppige økte opp- og nedbemanninger og økt bruk av permitteringsinstituttet. Dette er kostbart og en stor belastning for arbeidsgivere og arbeidstakere.

Norsk Industri ber i tillegg myndighetene om å ha beredskap for å endre permitteringsreglene klar på kort varsel hvis det er behov for dette på grunn av krigen i Ukraina. Industrien og øvrig næringsliv går inn i en utfordrende vinter 2022/23. Øke priser, særlig på energi, vil føre til resesjon i Europa. Økonomiske nedgangstider vil medføre krevende situasjoner for enkeltbedrifter og bransjer. Flere av våre medlemmer har allerede redusert produksjonen.